

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1921

Vragen van het lid **Van der Lee** (GroenLinks) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het vernietigen van emissierechten en het waterbedeffect* (ingezonden 27 februari 2019).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 18 maart 2019).

Vraag 1

Herinnert u zich dat u tijdens het debat over het Klimaatakkoord op 5 februari 2019 het volgende zei: «Het enige nadeel van het niet meer bestaan van dat waterbedeffect, is dat het benutten ervan dan ook tijdelijk niet gaat. Vroeger konden we CO₂ besparen door rechten door de shredder te duwen. Nu ze al automatisch door de shredder gaan, helpt dat niet meer?»

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het artikel «New EU ETS Phase 4 rules temporarily puncture waterbed» uit Nature waarin staat omschreven hoe invoering van de «Market Stability Reserve» (MSR) het waterbedeffect wel deels laat verdwijnen, maar uiteindelijk weer terug laat komen?¹ Deelt u het inzicht dat het waterbedeffect niet geheel is verdwenen en dat het waterbedeffect halverwege fase 4 weer volledig terug is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik ben bekend met het artikel uit Nature. Ik deel het inzicht dat het waterbedeffect niet geheel voor de vierde fase is verdwenen. De mate waarin het waterbedeffect in de tweede helft van de vierde handelsperiode (2021–2030) terugkeert, hangt met name af van de ontwikkeling van het overschot aan emissierechten op de markt. Een overschot van emissierechten op de markt leidt er toe dat vrijkomende emissieruimte niet direct wordt gebruikt om elders emissies te doen toenemen en de MSR, zo lang het overschot boven de drempelwaarde blijft, emissierechten op de markt blijft opnemen. Daarbij

¹ https://www.nature.com/articles/s41558-018-0120-2.epdf?author_access_token=QLiolokwrjA7s1dxiBmMttRgN0jAjWel9jnR3ZoTv0Pm6H5iY5eYix4b_dquxhUlixFKzsZeRLg1uazqN55xiZpHccV3Ak0CBXvZI5ReYI3Gy_99romEcDWC0mCkm8xOj8ctg08GR1nnA8IM7R-gAw%3D%3D

is het goed denkbaar dat bij de herziening van de regels van de MSR in 2022, tot een lagere drempelwaarde wordt besloten, waardoor voor een nog langere periode de MSR emissierechten opneemt. Tenslotte kan de EU besluiten, zoals Nederland voorstaat, haar broeikasgasreductiedoel voor 2030 te verhogen en dit te koppelen aan verdere verhoging van het reductiedoel voor het ETS. Hierdoor kan vrijgekomen emissieruimte ten gevolge van het waterbedeffect alsnog worden verwijderd.

Vraag 3

Deelt u het inzicht dat het daarom verstandig is om kolencentrales zo snel mogelijk te sluiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Bij het bepalen van het tempo voor de uitfasering van het gebruik van kolen bij de elektriciteitsproductie spelen meerdere overwegingen een rol. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor een verbod op het produceren van elektriciteit met behulp van kolen, worden de door het kabinet gekozen overgangstermijnen waarna er geen kolen meer gebruikt kunnen worden voor elektriciteitsproductie nader toegelicht. Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zullen op korte termijn bij uw Kamer aanhangig worden gemaakt.

Vraag 4

Deelt u het inzicht dat wanneer een emissierecht wordt geannuleerd dit uiteindelijk voor minder emissierechten zorgt binnen de MSR, waarbij één geannuleerd recht in 2019 zorgt voor 0.24 minder «allowances» in de MSR in 2020? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Ik deel het inzicht dat het annuleren van emissierechten leidt tot de opname van minder emissierechten in de MSR.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het annuleren van emissierechten om bovenstaande reden nog steeds relevant is bij het sluiten van kolencentrales omdat dit uiteindelijk leidt tot een lager emissieplafond? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De MSR, en het vernietigen van emissierechten in de MSR vanaf 2023, vermindert het effect van het annuleren van emissierechten, zoals ook het artikel in Nature laat zien. De mate waarin het annuleren van emissierechten een effect heeft, is afhankelijk van de marktontwikkelingen, mogelijke nieuwe regels voor de MSR en eventuele ophoging van het Europese reductiedoel voor 2030. Weliswaar kan door het annuleren van emissierechten direct het emissieplafond worden verlaagd, maar aan het kopen of minder veilen van emissierechten om deze vervolgens te kunnen annuleren, zijn aanzienlijke kosten verbonden.